

FM: Apstrādes rūpniecībā turpinās spēcīgs pieaugums

Publicēts: 31.01.2018.

Latvijas apstrādes rūpniecība šā gada maijā turpinājusi strauju izaugsmi, gada griezumā uzrādot 8,5% lielu pieaugumu, informē Centrālā statistikas pārvalde. Spēcīgie pieauguma tempi nozarē reģistrēti jau trešo mēnesi pēc kārtas. To tāpat kā martā un aprīlī lielā mērā noteikusi ražošana uzņēmumā AS "KVV Liepājas metalurģis".

Kopējā rūpniecības izaugsme šā gada maijā sasniegusi 6,5%, salīdzinot ar maiju pērn. Straujāku rūpniecības izaugsmi ierobežoja nelielais kritums elektroenerģijas un gāzes apgādes nozarē (-0,9%), arī ieguves rūpniecība maijā augusi lēnāk nekā parasti (+1,1%).

Centrālā statistikas pārvalde ziņo, ka maijā lielākais izlaides apjoma kāpums apstrādes rūpniecībā reģistrēts metālus ražojošajā apakšnozarē, datu konfidencialitātes nolūkos nenorādot tās pieauguma tempu. Šajā apakšnozarē ir iekļauta arī AS "KVV Liepājas metalurģis", kas ir veicinājusi metālu ražošanas izaugsmi. Jāatzīmē, ka tieši maijā strādāja ne tikai velmētava, bet uz neilgu laiku tika iedarbināts arī tēraudkausēšanas cehs, taču pēc divu nedēļu ilgas ražošanas ceha darbība tomēr tika slēgta augsto ražošanas izmaksu dēļ.

Lēnāk nekā iepriekšējos mēnešus ir kāpusi kokapstrādes apakšnozare – pieaugums 2,7% apmērā, salīdzinot ar 2014. gada maiju. Prognozes, ka kokrūpniecība šogad varētu attīstīties mērenāk, jau tika izteiktas agrāk, ņemot vērā augstos izlaides apjomus, kas tika sasniegti pērn.

Dati par apgrozījuma pārmaiņām liecina par spēcīgu koksnes produkcijas realizāciju eksporta tirgos, vidējam kāpumam š.g. pirmajos četros mēnešos sasniedzot gandrīz 15%. Tajā pašā laikā apgrozījums vietējā tirgū, salīdzinot ar pērnā gada pirmajiem četriem mēnešiem, nav mainījies. Šie rezultāti daļēji skaidrojami ar zemo būvniecības pieaugumu, kas tika reģistrēts š.g. pirmajā ceturksnī.

Būvniecības vājā attīstība zināmā mērā ietekmējusi arī būvmateriālu ražošanas apjomus. Tādējādi nemetālisko minerālu izstrādājumu izlaidē reģistrēts kritums jau ceturto sekojošo mēnesi, maijā salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo periodu ražošanas apjomi samazinoties par 5,7%. Tajā pašā laikā mēbeļu ražotājiem šis gads joprojām ir veiksmīgs - maijā izlaides apjomi gada griezumā pieauguši par 11,4%, ko veicina pieprasījuma pieaugums gan ārējos tirgos, gan iekšzemē.

Līdzīgi kā iepriekšējā mēnesī spēcīgu pieaugumu uzrādīja ķīmisko vielu ražotāji, izlaidi kāpinot par 24,8% salīdzinājumā ar pērnā gada maiju. Izaugsme 19,2% apjomā reģistrēta datoru un elektronisko iekārtu ražošanā.

Savukārt izlaides apjoma samazinājumi turpinās jau ierastajās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs – pārtika, gatavo metālizstrādājumu ražošana, kā arī dzērienu, tekstilizstrādājumu un apģērba ražošana. Kritums par 5,5%, salīdzinot ar iepriekšējā gada maiju fiksēts pārtikas rūpniecībā. Sagaidāms, ka gada izaugsme šajā apakšnozarē būs negatīva vēl dažus mēnešus, kad izzudīs negatīvais bāzes efekts no Krievijas tirdzniecības sankcijām, kas tika noteiktas 2014. gada augustā atsevišķiem pārtikas produktiem. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka pārtikas produktus ražojošo uzņēmumu apgrozījums samazinās arī vietējā tirgū, tādēļ neliels ražošanas apjoma kritums iespējams arī gada otrajā pusē.

Latvijas rūpnieku konfidences līmenis, kas atspoguļo esošo situāciju apstrādes rūpniecībā un ko ikmēnesi apkopo Eiropas Komisija, jūnijā ir samazinājies. Kritums ir vērojams otro mēnesi pēc kārtas un būtiski ir sarucis rūpnieku novērtējums par veiktajiem pasūtījumiem to ražotajai produkcijai. Tādējādi arī sagaidāmie ražošanas apjomi turpmākajos trīs mēnešos, pēc nozares pārstāvju vērtējuma, samazināsies. Dati par konfidences līmeņiem pa apakšnozarēm liecina, ka lielākie konfidences indeksa samazinājumi bijuši pārtikas un dzērienu nozarē, papīra un to izstrādājumu ražošanā, kā arī vairākās mašīnbūves nozarēs.

Turklāt jūnijā kritumu uzrādījis arī ES kopējais ekonomikas sentimenta indekss. Šie rezultāti signalizē par apstrādes rūpniecības pieauguma tempu lēnāku pieaugumu turpmākajos mēnešos, jo varētu kristies ārējais pieprasījums pēc Latvijā ražotās produkcijas. Neskatoties uz to, šis gads apstrādes rūpniecības attīstībai ir daudz labvēlīgāks, par ko liecina nozares sniegums šā gada pirmajos piecos mēnešos.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-apstrades-rupnieciba-turpinas-specigs-pieaugums>